

Araştırma Makalesi
Research Article

Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Yıl: 2023 Cilt-Sayı: 16(2) ss: 277–296

Academic Review of Economics and Administrative Sciences
Year: 2023 Vol-Issue: 16(2) pp: 277–296

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ohuiibf>

ISSN: 2564-6931

DOI: 10.25287/ohuiibf.1108473

Geliş Tarihi / Received: 26.04.2022

Kabul Tarihi / Accepted: 12.09.2022

Yayın Tarihi / Published: 30.04.2023

NIĞDE ÖMER HALISDEMİR ÜNİVERSİTESİ'NİN NIĞDE EKONOMİSİNE KATKILARI¹

Fatih YÜCEL ²

Okyay UÇAN ³

Özlem ÖZTÜRK ÇETENAK ⁴

Hilal BUDAK ⁵

Kübra GÖGER ⁶

Hilal KARAHASANOĞLU ⁷

Esra KOÇAK ⁸

Öz

Bu çalışmada, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ili ekonomisine 2010-2020 yılları arasındaki statik katkılarının hesaplanması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda üniversitelerin kuruldukları yerel ekonomi üzerindeki olumlu etkilerinin incelemek Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin yerel ekonomiye sağladığı katkıların analiz edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada öncelikle araştırma ile ilgili genel bilgiler, üniversitelerin yerel ekonomiye katkıları ve üniversitelerin şehir ekonomisine katkısı konusunda literatür taraması sunulmuştur. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrenci ve personel sayıları ile çalışma kapsamındaki yıllar aralığındaki değişimi gösterilmiştir. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ekonomisine katkısı, ampirik çalışma aracılığıyla 2010-2020 yıllarına ait verilerle ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencilerine uygulanan anketlerin sonuçları kullanılarak hesaplanmıştır. Anket sonuçları aracılığıyla öğrencilerinin öğrencilerin ortalama harcama ve gelirleri ile harcama çarpanı hesaplanmıştır. Çalışma kapsamında uygulanan anketler ve yapılan analizler sonucunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin dolaysız gelir katkısının 104.310.653 TL, dolaylı gelir katkısının ise 379.322.851 TL olduğu hesaplanmıştır. Toplam gelir katkısı, dolaysız gelir katkısı ve dolaylı gelir katkısı toplamı olarak 483.633.504 TL gerçekleşmiştir. Keynesyen çarpan katsayısına dayalı uyarılmış gelir ve istihdam katkısının değeri 1.049.484.704 TL düzeyine ulaşmıştır.

Anahtar Kelimeler : Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Ekonomik Etki, Statik Katkı, Harcama Çarpanı.

JEL Sınıflandırması : R11, I25, C22, C51.

¹ Bu çalışma SBT 2020/2- BAGEP no'lu proje kapsamında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

² Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, fatihyucel@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4291-2764.

³ Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ORCID: 0000-0001-5221-4682.

⁴ Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ozlemcetenak@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4959-6031.

⁵ Arş. Gör., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, hilalbudak@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2599-8586.

⁶ Yüksek Lisans Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ORCID: 0000-0002-5096-9106.

⁷ Öğr. Gör., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, hilalkarahasanoglu@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3983-7388.

⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, esrck06@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3362-4149.

Atıf/Citation (APA 6):

Yücel, F., Uçan, O., Öztürk-Çetenak, Ö., Budak, H., Göger, K., Karahasanoğlu, H., & Koçak, E. (2023). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ekonomisine katkıları. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 277–296. <https://doi.org/10.25287/ohuiibf.1108473>.

CONTRIBUTIONS OF NIGDE ÖMER HALISDEMİR UNIVERSITY TO THE ECONOMY OF NIGDE

Abstract

In this study, it is aimed to calculate the static contributions of Niğde Ömer Halisdemir University to the economy of Niğde city between the years 2010-2020. In line with this goal, it is aimed to examine the positive effects of universities on the local economy in which they were founded and to analyze the contributions of Niğde Ömer Halisdemir University to the local economy. In the study, first of all, general information about the research, the contribution of universities to the local economy and the literature review of the contribution of universities to the city economy are presented. The number of students and staff at Niğde Ömer Halisdemir University and the change in the years within the scope of the study are shown. Niğde Ömer Halisdemir University's contribution to the economy of Niğde has been calculated using the data of the years 2010-2020 through empirical study and the results of the questionnaires applied to the students of Niğde Ömer Halisdemir University. Through the results of the survey, the average expenditure and income of the students and the expenditure multiplier of the students were calculated. As a result of the surveys and analyzes conducted within the scope of the study, it has been calculated that the direct income contribution of Niğde Ömer Halisdemir University is 104.310.653 TL and the indirect income contribution is 379.322.851 TL. Total income contribution, direct income contribution and indirect income contribution totaled 483,633,504 TL. The value of the induced income and employment contribution based on the Keynesian multiplier has reached the level of 1,049,484,704 TL.

Keywords : Niğde Ömer Halisdemir University, Economic Impact, Static Contribution, Expenditure Multiplier.

JEL Classifications : R11, I25, C22, C51.

GİRİŞ

Üniversiteler eğitim-öğretim, araştırma gibi faaliyetlerini sürdürmekte iken kuruldukları şehirlerin ekonomik, sosyal ve kültürel olarak gelişmesine ve zenginleşmesine de katkıda bulunan kurumlardır. Üniversitelerin şehir ekonomilerine katkıları doğrudan veya dolaylı olabilir. Genel olarak şehir ekonomisine pozitif katkısı olan üniversiteler, ekonomik yapının güçlenmesi ve sosyal sermayenin değerlendirilmesi açısından bir avantaj olarak önem arz etmektedir.

Üniversiteler “toplumun ilerlemesine ve ülke sorunlarının çözümüne katkıda bulunma” fonksiyonuna sahiptir. Bu fonksiyonu gerçekleştirmek amacıyla yükseköğretim kurumları ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır. Üniversitelerin etkisi toplumun bilimi, bilimin de toplumu etkilemesiyle karşılıklı etkileşim olarak gerçekleşmektedir (Dura, 1994: 109). Üniversitelerin ekonomik ve sosyal etkileri bölgesel kalkınma ve gelişmeye de olumlu yönde etkilemektedir.

Üniversitelerin sağladığı toplumsal fayda, yükseköğretim yatırımlarına karar verilmesi hususunda hükümet politikalarında yönlendirici rol oynamaktadır. Yükseköğretim kurumlarına yapılan yatırımların yüksek bir sosyal getiri sağladığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Bilgi aktarımının topluma yayılması, kültürel faaliyetler, sosyal altyapıya olumlu katkılar ve eğitimler aracılığıyla işgücünün üretkenlik artışı üniversitelerin topluma sağladığı faydalar şeklinde sıralanabilir (Borland vd. 2000: 3).

Yurt içinde ve yurt dışında üniversitelerin bölgesel ekonomiye katkılarını ölçen çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Üniversiteler aracılığıyla yapılan harcamalar hem doğrudan hem de dolaylı olarak önemli etkilere sahiptir. Üniversitelerin bölgesel ve toplumsal katkılarının pozitif olduğu kabul edilmesine rağmen bu savı destekleyecek nicel ölçümlerin yapılması zordur. Ekonomik katkılar statik olarak değerlendirilerek, üretim faktörlerinin artışına olan etkisiyle nicel olarak ölçülebilmektedir.

Üniversitelerin şehir ekonomisine katkılarını inceleyen çok sayıda çalışma olmasına rağmen Niğde İli için ampirik yöntemin uygulandığı çalışma bulunmamaktadır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ekonomisine katkısını ampirik çalışma aracılığıyla 2010-2020 yıllarına ait verilerle analizi yapılmıştır. Ampirik yöntemde kullanılacak verileri sağlamak amacıyla Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencileri arasından rassal olarak seçilen 900 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket sonuçları ile Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencilerinin Niğde ekonomisine statik katkıları hesaplanmıştır. Anket sonucu oluşturulan veri seti kullanılarak E-views programı aracılığıyla regresyon analizi yapılmıştır. Anket yöntemiyle öğrencilerin ortalama harcama ve gelir verileri elde edilerek ve harcama çarpanı hesaplanmıştır.

Bu çalışmada, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ili ekonomisine 2010-2020 yılları arasındaki statik katkılarını hesaplamak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin yerel ekonomiye sağladığı katkılar analiz edilmiştir. Birinci bölümde üniversitelerin ekonomik katkılarına yer verilmiştir. İkinci bölüm, üniversitelerin bölge ekonomilerine katkılarını ele alan literatür çalışmasını sunmaktadır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrenci ve personel sayılarına üçüncü bölümde değinildikten sonra dördüncü bölümde statik katkıların hesaplanması için analiz yapılmış, sonuçlar tablolar eşliğinde açıklanmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ili ekonomisine 2010-2020 yılları arasındaki statik katkıları, 2020 yılına ait dolaysız gelir katkısı, dolaylı gelir katkısı, toplam gelir katkısı, Keynesyen çarpan katsayısına dayalı uyarılmış gelir ve istihdam katkısı sunulmuştur.

I. ÜNİVERSİTELERİN EKONOMİK KATKILARI

Üniversiteler, eğitim verme ve araştırma faaliyetlerinin yanı sıra kuruldukları şehirlerin ekonomilerine katkı sağlamaktadır. Üniversiteler şehirlerin sosyal ve kültürel olarak gelişmesini ve zenginleşmesini mümkün kılmaktadır. Üniversiteler bilgiye ve teknolojiye erişim sağlayarak üretim potansiyelini etkilemektedir. Başka bir deyişle ekonomi üzerindeki dinamik etki gayrisafı yurt içi hasıla düzeyinde ve istihdamda artış sağlayarak ekonomiyi pozitif olarak etkilemektedir (Martin, 1998: 683).

Üniversite öğrencilerinin gerçekleştirdiği yiyecek ve içecek, barınma, ulaşım gibi harcamalar üniversitenin kurulduğu şehrin ekonomisine önemli etkiye sahip olmaktadır. Üniversitelere yapılan harcamaların hükümetlerin mali yükü arttırmasına rağmen bölge ekonomilerine olumlu katkı sağlamakta ve bölgesel gelişmeyi desteklemektedir (Steinacker, 2005: 1173). Üniversitelerin yerel ekonomiye katkıları hem ekonomik hem sosyal olarak bölgesel gelişmeye katkı sağlamaktadır. Ayrıca üniversiteler kuruldukları şehirlerde nüfus artışına neden olmaktadır (Koç, 2019: 347).

Genel olarak şehir ekonomisine pozitif katkısı olan üniversiteler, ekonomik yapının güçlenmesi ve sosyal sermayenin değerlendirilmesi açısından bir avantaj olmaktadır. Üniversitelerin sağladığı istihdam ve gerçekleştirdiği harcamalar vasıtasıyla şehir ekonomisine pozitif katkı sağlamaktadır. Ayrıca eğitim kurumlarında eğitim gören öğrencilerin gerçekleştirdiği harcamalar bölge ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ekonomik katkılar literatürde dinamik ve statik katkılar olmak üzere iki grupta incelenmektedir. Üniversitelerin bölge ekonomisine statik katkıları doğrudan, dolaylı ve uyarılmış statik katkılar olmak üzere üç başlıktan oluşmaktadır (Lewis, 1988; Atik, 1999; Görkemli, 2009; Kar & Özgür, 2017).

I.I. Statik Katkılar

Eğitim kurumları olarak faaliyet gösteren üniversitelerin yerel ekonomiye dolaysız, dolaylı ve uyarılmış katkılar olmak üzere statik katkıları bulunmaktadır (Lewis, 1988: 54). Statik katkılar üretim miktarında meydana gelen değişimin sağladığı katkıları olarak ifade edilebilmektedir.

a. Dolaysız statik katkılar

Dolaysız statik katkılar, dolaysız gelir ve dolaysız istihdam katkısından kaynaklanmaktadır. Bu katkılar, üniversitelerin istihdam ettiği akademik, idari ve diğer personele yapılan maaş ödemelerinden oluşmaktadır. Üniversite tarafından istihdam edilen personel sayısı üniversitenin sağladığı dolaysız istihdam katkısını göstermektedir. Üniversitenin istihdam ettiği personele ödediği maaş ise üniversitenin gerçekleştirdiği dolaysız gelir katkısı olarak ifade edilmektedir. (Lewis, 1988: 54).

b. Dolaylı statik katkılar

Dolaylı statik katkılar, üniversitelerin dolaysız statik katkıları dışındaki harcamaları ve üniversitelerin sağladığı ekonomik katkılar toplamından oluşmaktadır. Üniversitenin işgücüne ödediği maaş ödemeleri dışındaki ödemeleri ve üniversite öğrencilerinin yaptığı harcamaların sonucunda ortaya çıkan gelir ve bu gelirin sağladığı istihdam artışını göstermektedir (Lewis, 1988: 54). Dolaylı statik katkılar, dolaylı gelir ve dolaylı istihdam katkısından oluşmaktadır. Üniversiteye emek faktörü dışında yapılan satışlardan oluşan gelir ve istihdamı ifade ettiğinden hesaplanması zor bir ekonomik katkı türüdür (Atik, 1999: 100).

c. Uyarılmış statik katkılar

Uyarılmış katkılar doğrudan ve dolaylı katkıların bir sonucu olarak ekonomiyi etkilemektedir. “Keynesyen Çarpan Süreci” olarak da bilinen uyarılmış etkiler, yapılan harcamanın bir başkası için gelir oluşturmasına dayanmaktadır (Lewis, 1988: 55). Üniversitenin harcaması istihdam edilenlerin gelirine dönüşmekte ve böylece ekonomiye çarpan etkisiyle dâhil olmaktadır. Üniversitelerin sağladığı istihdam sonucunda gelir elde eden kesim, mal ve hizmet alımı yaparak gelirini harcamaya dönüştürmektedir. Bir kişinin gelirindeki artış ekonomide toplam geliri arttırmaktadır.

I.II. Dinamik Katkılar

Dinamik katkılar, üniversitelerin statik katkılarının devamında oluşan katkıyı ifade etmektedir. Üniversitelerin dinamik katkıları bilginin teknoloji ve araştırmalara etkisi aracılığıyla olmaktadır. Dinamik katkılar gelişmiş ülkelerde etkisini göstermekte ve çalışmalara konu olmaktadır. Martin (1998), toplam katkıyı buz dağına, statik katkıyı buzdağının suyun üstünde kalan kısmına, dinamik katkıyı ise suyun altında kalan ve daha büyük olan kısmına benzetmektedir.

II. LİTERATÜR TARAMASI

Üniversitelerin şehir ekonomilerine katkıları konusunda çalışmaların özetinin sunulduğu Tablo 1’ de incelendiğinde analiz sonuçlarının çoğunluğunda, üniversitelerin bölge ekonomilerini olumlu yönde etkilediği görülmektedir.

Tablo 1. Üniversitelerin Buldukları Şehirlere Sağladıkları Ekonomik Katkılar Üzerine Seçili Çalışmalar

Yazar	Dönem ve Üniversite	Sonuç
Bleaney (1992)	1988-1999, Nottingham Üniversitesi	Harcama katkısının 68,1 milyon £ olduğu belirlenmiştir.
Armstrong (1993)	1987-1988, Lancaster Üniversitesi	Yıllık harcama toplamı yaklaşık 37,71 milyon £, istihdama katkısının ise 1352 kişi olduğu bulunmuştur.
Huggins ve Cooke (1997)	1994-1995, Cardiff Üniversitesi	Toplam ekonomik etki yaklaşık 100 milyon £, istihdam katkısı yaklaşık 3.000'den fazla olduğu saptanmıştır.
Atık (1999)	1997-1998, Erciyes Üniversitesi	İstihdama katkısı 7.675 kişi için istihdam sağladığı, 13.706.000.000 TL direkt ve dolaylı katkı sağladığı saptanmıştır.
Erkekoğlu (2000)	1998, Cumhuriyet Üniversitesi	Direkt ve dolaylı olmak üzere gelir etkisi 15,4 trilyon TL olduğu bulunmuştur. İstihdam etkisinin yaklaşık 1000 kişi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Tuğcu (2003)	2002-2003, Erciyes Üniversitesi Nevşehir Kampüsü	Dolaysız gelir katkısı 4,5 milyon TL, dolaylı gelir katkısı 1,1 milyon TL ve uyarılmış toplam gelir katkısı 13,6 milyon TL bulunmuştur.
Görkemli (2009)	2002-2003 Selçuk Üniversitesi	İ.2.205 kişiye direkt olarak istihdam sağladığı aynı zamanda 41.069.000 TL direkt gelir, 13.980.000 TL de dolaylı gelir sağladığı bulunmuştur.
Akçakana, Çarıkçı ve Dulupçu (2010)	2003-2005-2007-2009 Süleyman Demirel Üniversitesi	Yıllık harcama katkısı 81,5 milyon TL olduğu sonucuna varılmıştır.
Ceyhan ve Güney (2011)	2009-2010 Bartın Üniversitesi	Dolaylı gelir katkısı 16,1 milyon TL, dolaylı istihdam katkısı 457 kişi, doğrudan gelir katkısı 12,4 milyon TL ve doğrudan istihdam katkısı 329 kişi olduğu sonucuna varılmıştır.
Şen (2011)	2004 İzmir Ekonomi Üniversitesi	Gayrisafi milli hasılaya katkı 56,2 milyon TL ve yerel harcanabilir gelir katkısı 33,9 milyon TL olduğu tespit edilmiştir.
Yolcu, Aktaş ve Güney (2012)	2010-2011 Kastamonu Üniversitesi	Toplam ekonomik katkı 100,4 milyon TL iken, 17,7 milyon TL'sinin doğrudan, 82,6 milyon TL'nin de dolaylı olduğu saptanmıştır.
Selçuk (2012)	2012 Atatürk Üniversitesi	Öğrencilerin bir ayda ortalama 744,66 TL harcadıkları ve 31.276'sının bölge ekonomisine bir yılda yaklaşık 186,3 milyon TL katkı bulunmuştur.
Yayar ve Demir (2013)	2012 Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Ekonomik katkı toplam yaklaşık 252,3 milyon TL olduğu belirlenmiştir.
Korkmaz (2015)	2012-2013 Bayburt Üniversitesi İ.İ.B.F.	Ekonomik katkı yaklaşık 16.582.992,48 TL olduğu saptanmıştır.
Özyakışır ve Sayan (2016)	2015 Kafkas Üniversitesi	Öğrencilerin harcamalarının bölge ekonomisine katkısı 77.235.587 TL olduğu görülmüştür.
Kar ve Özgür (2017)	2010-2016 Ankara devlet üniversiteleri	Dolaysız gelir katkısı yaklaşık 1 Milyar TL, dolaysız istihdam katkısı ise 31.719 kişi bulunmuştur.
Beşballı ve Öztürk (2017)	2016-2017 Artvin Çoruh Üniversitesi	Aylık harcama ortalama 640,996 TL bulunurken ekonomik katkı yılda yaklaşık 36.909.831,67 TL olduğu görülmüştür.
Gümüş ve Ekiz (2017)	2016-2017 Kastamonu Üniversitesi	Aylık katkı yaklaşık 19,5 milyon TL Yıllık katkı yaklaşık 173,6 milyon TL olduğu saptanmıştır.
Erilli (2018)	2017 Cumhuriyet Üniversitesi	Merkez Kampüste öğrenim gören Sivaslı öğrencilerin bölge ekonomisine katkısı yıllık 133.106.807,4 TL, il dışından gelen öğrencilerin yıllık katkısı yıllık 184.649.257,5 TL bulunmuştur.
Samırkaş (2018)	2017 Mersin Üniversitesi	Yıllık ortalama harcama 12.671.243 TL olduğu görülmüştür.
Koç (2019)	2016-2017 Hitit Üniversitesi	Yıllık öğrenci harcamaları 105 milyon TL olarak hesaplanmıştır.
Kalkan vd. (2019)	2018 Kastamonu Üniversitesi	Toplam Uyarılmış Gelir Etkisi 4.335.994.758,04 TL olduğu belirlenmiştir.
Atılğan Yaşa (2020)	2019-2020 Manisa Celal Bayar Üniversitesi Salihli İ.İ.B.F. - M.Y.O.	Ekonomik katkı 19.525.308 TL, kısa dönem uyarılmış gelir etkisi 60.400.526,79 TL ve uzun dönem uyarılmış gelir etkisi 87.757.173,405 TL bulunmuştur.

III. NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİNE VE ÖĞRENCİ SAYISINA GENEL BAKIŞ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 11 Temmuz 1992 yılında Selçuk Üniversitesine bağlı Eğitim Yüksekokulunu Niğde Üniversitesi adı ile Eğitim Fakültesine dönüştürerek ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Niğde Meslek Yüksekokulunu bünyesine alarak kurulmuştur. 7 Eylül 2016 tarihine kadar Niğde Üniversitesi adı ile eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmüştür. Bu tarihten itibaren, 15 Temmuz 2016 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ve Türk Milletinin bekasına yönelik yapılan hain darbe kalkışmasında Özel Kuvvetler Komutanlığı'nı ele geçirmeye çalışan darbecilere canı pahasına geçit vermeyerek kahramanca bir duruş sergileyen ve 15 Temmuz darbe girişiminin seyrini değiştiren Şehit Astsubay Kıdemli Başçavuş Ömer Halisdemir'in adının yaşatılması ve kahramanlığını nesillere taşıyabilmek amacıyla memleketi olan Niğde'de yer alan üniversitenin adı 20.08.2016 tarihinde "ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ" olarak değiştirilmiştir. 01 Temmuz 2017 tarihinde yayımlanan 7033 sayılı Kanun'un 24. maddesi gereğince Niğde ilinin ismi ilave edilerek NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ olarak Türk Yükseköğretimindeki yerini almıştır.

3 Temmuz 1992'de, kurulan Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2020 yılında 13 Fakülte, 4 Enstitü, 1 Konservatuvar, 2 Yüksekokul, 6 Meslek Yüksekokulu, 4 Rektörlüğe Bağlı Birim, 13 Araştırma Uygulama Merkezi ve 25.275 öğrencisi ile genç ve dinamik bir üniversitedir. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, 1.010 akademik personel ile üniversitelerin temel işlevi olan bilimsel bilgi vererek ülke genelinde toplum yararını gözeten akademik bireyler yetiştirmektedir. Ayrıca 504 idari personel, özelleştirme kapsamında 12 geçici personel, tarım bilimleri ve teknolojileri fakültesi bünyesinde çalışan sözleşmeli 5 personel, üniversitenin birimlerinde 4/d sürekli işçi statüsünde çalışan 205 personel olmak üzere toplam 1.736 çalışanı ile hizmet vermeye devam etmektedir.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrenci sayılarına ilişkin bilgiler Tablo 2'de gösterilmiştir. Tablo 2'den de anlaşılacağı üzere, 2010-2011 eğitim-öğretim yılından 2019-2020 eğitim-öğretim yılına kadar üniversitenin büyümesi, olanakların artması, yeni bölümlerin açılması ve öğrenci kontenjanlarının artmasıyla birlikte ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyindeki öğrenciler tarafından daha çok tercih edildiği gözlemlenmektedir.

Niğde ilinde öğrenim gören öğrenci sayısı 2010-2011 eğitim-öğretim yılında ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora eğitim düzeyinde 13.976'dır. Üniversitenin gelişmesi, yeni bölümler açılması ve öğrenci kontenjanlarının artırılmasının etkisiyle birlikte 2019-2020 eğitim öğretim yılında 25.081 olarak gerçekleşmiştir. Son iki dönemde lisans düzeyindeki öğrenci sayılarında küçük bir azalış olsa da lisansüstü ve doktora düzeyinde öğrenci sayılarında artış olmuştur.

Tablo 2. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrenci Sayılarına Genel Bakış

Eğitim	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
2010-2011	4.693	8.486	742	55	13.976
2011-2012	5.08	10.020	978	85	16.172
2012-2013	6.094	10.567	1.154	102	17.917
2013-2014	6.966	11.765	YL+DR=1569	YL+DR=1569	20.300
2014-2015	7.676	12.484	1.678	176	22.014
2015-2016	8.621	13.283	1.938	208	24.050
2016-2017	9.416	14.628	2.172	211	26.427
2017-2018	9.397	15.517	2.319	257	27.490
2018-2019	7.555	15.815	2.125	298	25.793
2019-2020	7.081	15.920	1.703	377	25.081

Kaynak: (YÖK, <https://istatistik.yok.gov.tr>)

Tablo 3'te 2010-2011 eğitim-öğretim yılından 2019-2020 eğitim-öğretim yılına kadar Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin fakülte, enstitü, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında öğrenim

gören kadın ve erkek öğrenci sayıları ile toplam öğrenci sayıları verilmiştir. Tablo incelendiğinde kadın ve erkek öğrenci sayılarında genel olarak sürekli bir artış olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum üniversitenin her geçen yıl daha çok kayıt aldığını ve daha çok tercih edildiğini göstermektedir.

Tablo 3. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrenci Sayılarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Eğitim Öğretim Yılı	Kadın	Erkek	Toplam
2010-2011	6.341	7.635	13.976
2011-2012	7.358	8.814	16.172
2012-2013	8.110	9.807	17.917
2013-2014	8.994	11.306	20.300
2014-2015	9.512	10.502	22.014
2015-2016	10.243	13.807	24.050
2016-2017	11.316	15.111	26.427
2017-2018	11.913	15.577	27.490
2018-2019	11.531	14.262	25.793
2019-2020	11.473	13.608	25.081

Kaynak: (<http://istatistik.yok.gov.tr/>)

IV. NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ'NİN ŞEHİR EKONOMİSİNE KATKILARI

IV.I. Dolaysız Statik Katkılar

Dolaysız statik katkılar, dolaysız gelir ve dolaysız istihdam katkısının toplamından oluşmaktadır.

a. Dolaysız gelir katkısı

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesini Niğde şehir ekonomisine dolaysız gelir katkısı, üniversitenin istihdam etmekte olduğu personele yapılan maaş ödemeleri ve diğer ücretlerin toplamından oluşmaktadır. Dolaysız gelir katkısını oluşturan Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi bütçe giderleri; personel giderleri, sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler, sermaye giderleri ve sermaye transferleri olmak üzere altı kalemden oluşmaktadır. Tablo 4'de Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin 2010-2020 yılları itibariyle dolaysız gelir katkısı, söz konusu altı kalemin toplanması ile elde edilip personel giderleri başlığı altında raporlanmıştır.

Tablo 4. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Dolaysız Gelir Katkısı

Yıllar	Personel Giderleri
2010	27.136.413
2011	30.644.227
2012	34.983.228
2013	42.615.029
2014	47.009.054
2015	53.743.368
2016	67.096.443
2017	68.971.633
2018	83.754.432
2019	101.234.682
2020	104.310.653

Kaynak: (<https://www.ohu.edu.tr/haber/sgdb/sayfa/kurumsal-mali-durum-ve-beklentiler-raporlari>)

b. Dolaysız istihdam katkısı

Dolaysız istihdam katkısı, üniversite bünyesinde çeşitli birimlerde muhtelif görevlerde çalışmakta olan personel sayısını ifade etmektedir. Bu katkıyı göstermek amacıyla Niğde Ömer

Halisdemir Üniversitesi'nin 2010-2020 yılları arasında istihdam edilen personel sayıları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Tarafından İstihdam Edilen Personel Sayıları

Yıllar	Akademik Personel Sayısı	İdari Personel Sayısı	Toplam
2010	603	422	1.025
2011	622	435	1.057
2012	645	480	1.125
2013	715	520	1.235
2014	757	528	1.285
2015	808	513	1.321
2016	832	535	1.367
2017	850	528	1.378
2018	938	522	1.460
2019	945	740	1.685
2020	954	722	1.676

Kaynak: <https://www.ohu.edu.tr/haber/sgdb/sayfa/performans-programlari>

Tablo 5'te görüldüğü üzere, üniversite bünyesinde yıllar içerisinde çeşitli statülerde birçok akademik personel istihdam edildiği gözlemlenmiştir. Dikkat çeken hususlardan biri profesör sayısının her geçen yıl artmasıdır. Bu durum da bize eğitim kalitesinin her geçen yıl daha da arttığını göstermektedir. Bir diğer dikkat çeken unsur ise, 2019 yılından sonra üniversite bünyesinde yabancı uyruklu akademik personel istihdam edilmesidir. İdari personel kısmına bakıldığında ise, 2010 yılında çeşitli hizmet sınıflarında ve çeşitli statülerde 422 idari personel çalıştığı görülmektedir. Üniversitenin büyümesi ve yeni fakültelerin kurulması ile birlikte bu sayı 2020 yılında 722'ye kadar yükselmiştir.

IV.II. Dolaylı Statik Katkılar

Dolaylı statik katkılar, dolaylı gelir ve dolaylı istihdam katkısından oluşmaktadır.

a. Dolaylı gelir katkısı

Dolaylı gelir katkısı üniversitenin personel giderleri haricinde gerçekleştirdiği harcamalardan kaynaklanmaktadır. Üniversitenin çeşitli mal ve hizmet alımı, sermaye giderleri, cari transferler sonucunda gerçekleştirilen harcamalar ve öğrenci harcamalarının toplamı olarak ifade edilebilmektedir.

Dolaylı gelir katkısı içinde bulunan öğrenci harcamalarının tespit etmek için Kar ve Özgür (2017)'ün kullandığı yöntem takip edilerek anket uygulanmış ve sonuçlar E-views programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Mal ve hizmet alımlarının Niğde içi ve Niğde dışı olarak ayrıştırılması mümkün olmamaktadır. Bu nedenle analiz kapsamında yapılan hesaplamalarda üniversite tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarının Niğde ili içerisinde yapıldığı varsayılarak harcama tutarları hesaplamaya dâhil edilmiştir.

Dolaylı gelir katkısının ikinci kalemi öğrenci harcamalarıdır. Öğrenci harcamalarını belirlemek amacıyla Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde öğrenim görmekte öğrencileri arasından 900 öğrenciye anket uygulanmıştır. 900 öğrencinin 414'ü kadın, 486'sı ise erkektir. Oran olarak ifade edecek olursak; anket uygulanan öğrencileri %46'sı kadın iken %54'ü erkektir. Uygulanan ankette ortalama gelir; burs geliri, aile geliri ve diğer gelir olmak üzere üç alt başlığın toplamından oluşmaktadır. Ortalama harcama ise beslenme, barınma, giyim, ulaşım, sosyal etkinlik, haberleşme, sağlık ve diğer harcamalar olmak üzere sekiz alt başlığın toplamı şeklinde hesaplanmıştır. Söz konusu ankete ait verilere Tablo 6'da yer verilmiştir.

Anket sonuçları değerlendirilerek Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencilerinin ortalama gelir ve ortalama harcama tutarları hesaplanmıştır. Hesaplamalar sonucunda elde edilen sonuçlar ile Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin ekonomik katkısı hesaplanmıştır.

Tablo 6. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrencilerinin Aylık Ortalama Gelir ve Harcama Miktarları

	Ailesi ile İkamet Eden	Ailesi ile İkamet Etmeyen	Tüm Örneklem
Ortalama Gelir	782.40	998.01	899.57
Burs Geliri	397.03	413.16	383.93
Aile Geliri	321.27	427.08	382.69
Diğer Gelir	64.10	157.76	132.94
	Ailesi ile İkamet Eden	Ailesi ile İkamet Etmeyen	Tüm Örneklem
Ortalama Harcama	1296.58	1601.04	1554.49
Beslenme	255.93	293.27	287.56
Barınma	0	385.77	326.81
Giyim	243.22	216.20	220.33
Ulaşım	194.91	150.76	157.51
Sosyal Etkinlik	148.30	127.98	131.08
Haberleşme	138.98	129.05	130.56
Sağlık	140.67	124.77	127.20
Diğer	174.57	173.24	173.44

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasında 919 öğrenciye anket uygulanmıştır. 919 öğrencinin 144'ü Niğde'de ailesi ile ikamet etmekte, 775'i ise ailesiyle ikamet etmemektedir. Öğrencilere uygulanan anketlerden elde edilen sonuçlara göre üniversite öğrencilerinin yaklaşık olarak %15'inin ailesi Niğde'de ikamet etmekte iken, %85'inin ailesi Niğde dışındadır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrencilerinin Ortalama Tüketim Eğilimi: "1,72"

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrencilerinin 2020 yılında ise 1.554.49 TL olarak gerçekleşmiş olan aylık ortama tüketim harcaması TCMB-EVDS sisteminden erişilen yıllık tüketici fiyat endeksi ile düzeltildiğinde 2010-2020 yılları arasındaki değişimi Tablo 7'de verilmiştir. 2020 yılı için hesaplanan öğrenci harcaması etkisinden arındırılarak Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi öğrenci harcamalarının yıllara göre düzeltilmiş miktarları hesaplanmıştır.

Tablo 7. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrenci Harcamalarının Yıllara Göre Düzeltilmiş Miktarları

Yıl	TÜFE (2003=100)	Öğrenci Aylık Ortalama Tüketim Harcaması (TL)
2010	177.62	540.596
2011	184.7	563.03
2012	203.96	636.099
2013	218.83	686.122
2014	237.18	748.923
2015	255.23	810.613
2016	274.27	875.959
2017	305.24	987.461
2018	336.48	1100.05
2019	402.81	1370.14
2020	450.58	1554.49

Kaynak: <https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?evds/serieMarket#collapse95>

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi toplam öğrenci sayıları tablo 8'de sunulmuştur. 2010-2011 eğitim öğretim yılında 13.976 olan öğrenci sayısı 2019-2020 yıllarında 25.081 olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrenci Harcamalarının Yıllara Göre Düzeltilmiş

Eğitim Öğretim Yılı	Öğrenci Sayısı
2010-2011	13.976
2011-2012	16.172
2012-2013	17.917
2013-2014	20.300
2014-2015	22.014
2015-2016	24.050
2016-2017	26.427
2017-2018	27.490
2018-2019	25.793
2019-2020	25.081

Kaynak: <https://www.ohu.edu.tr/kamuoyubilgilendirme/sayfa/faaliyet-raporlari>

Öğrenciler ailesi Niğde’de ikamet edenler ve ailesi Niğde’de ikamet etmeyenler olarak iki gruba ayrılmıştır. Bu sınıflandırmanın sebebi, ailesi Niğde’de ikamet eden öğrencilerin 12 ay Niğde’de bulunmakta iken, ailesi Niğde’de ikamet etmeyen öğrencilerin 9 ay Niğde’de bulunmasıdır. Ailesi Niğde’de ikamet eden öğrencilerin aylık harcamaların 12 ile çarpılmış, ailesi Niğde’de ikamet etmeyen öğrencilerin aylık harcamaları ise şehirde bulunma süreleri göz önüne alınarak 9 ile çarpılmıştır. Yıllık toplam öğrenci harcamasının hesaplanması için ailesi Niğde’de ikamet eden ve etmeyen öğrencilerin toplam yıllık harcaması kullanılmıştır.

Öğrencilerin yıllık toplam harcamalarının tespiti için kullanılacak formül aşağıdaki şekildedir:

$$\text{Yıllık Toplam Öğrenci Harcaması} = (\text{ÖS} \cdot \text{NÖP} \cdot 12 \cdot \text{ÖH}) + (\text{ÖS} \cdot \text{DÖP} \cdot 9 \cdot \text{ÖH}) \quad (4.1)$$

Formülde yer alan değişkenlerin açıklamaları aşağıdaki gibidir:

ÖS: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Öğrenci Sayısı

NÖP: Ailesi Niğde’de İkamet Eden Öğrencilerin Payı

ÖH: Öğrencilerin Aylık Harcama Miktarı

DÖP: Ailesi Niğde Dışında İkamet Eden Öğrenci Sayısı

Yıllık Toplam Öğrenci Harcaması denklemi ile hesaplanan öğrenci harcamaları, üniversitenin gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımları, cari transferler ve sermaye giderleri harcamaları toplanarak Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi dolaylı gelir katkısı hesaplanmıştır. Tablo 9’da Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nin 2011-2020 yılları arasında dolaylı gelir katkısı sunulmuştur.

Tablo 9. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nin Dolaylı Gelir Katkısı

Harcama Başlıkları/Yıllar	Öğrenci Harcamaları	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Toplam
2011	73.394.590	3.465.260	3.019.535	1.694.558	81.573.943
2012	94.813.737	4.398.079	526.886	4.053.972	103.792.674
2013	114.659.127	5.826.806	978.705	7.482.067	128.946.705
2014	141.799.658	6.218.076	999.665	6.971.156	155.988.555
2015	166.438.707	8.064.464	1.072.167	6.571.011	182.146.349
2016	196.490.097	9.232.278	910.039	11.842.38	218.474.722
2017	243.393.877	10.363.143	1.442.406	7.670.210	262.869.636
2018	282.050.846	8.807.147	1.718.200	12.492.578	305.068.771
2019	329.616.397	11.392.832	2.254.676	9.942.115	353.206.020
2020	363.642.602	9.699.734	2.726.715	3.253.800	379.322.851

Kaynak: Öğrencilere uygulanan anket sonuçları ile yapılan hesaplamalar ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporları’ndan elde edilen veriler kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 9'da Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde şehir ekonomisine dolaylı gelir katkısı 2011 yılında 81.573.943 TL iken 2020 yılında 379.322.851 TL'ye ulaşarak yaklaşık 4.6 kat arttığı görülmektedir. 2011 yılında 81.573.943 TL iken 2012 yılında 103.792.674 TL olarak gerçekleşerek 100 milyonu aştığı görülmektedir. 2016 yılında dolaylı gelir katkısı 218.474.722 TL iken 2018 yılında 305.068.771 TL olarak gerçekleşmiştir. 2019 ve 2020 yılında da artış eğilimi devam ederek 353.206.020 TL ve 379.322.851 TL düzeyine ulaşmıştır. 2011-2020 yılları arasında dolaylı gelir katkısı önemli bir artış göstermiştir. Dolaylı gelir katkısı içerisinde en yüksek paya sahip olan kısım öğrenci harcamaları iken en düşük paya sahip olan cari transferler olarak gerçekleşmiştir.

b. Dolaylı istihdam katkısı

Dolaylı istihdam katkısı, üniversitenin cari yıl için istihdam başına hizmet üretim miktarının hesaplanmasıyla elde edilmektedir. Hesaplamalar için döneme ait hizmet üretim değeri ve hizmet sektöründe istihdam edilmekte olan personel sayısı kullanılmaktadır. Kişi başına hizmet üretimi ise döneme ait toplam hizmet üretiminin hizmetler sektörü toplam istihdam değerine bölünmesiyle hesaplanmaktadır (Görkemli, 2009; 180). Dolaylı istihdam katkısı hesaplamaların yapıldığı yıla ait istihdam edilen işgücü başına düşen üretimin belirlenmesiyle bulunmaktadır.

Tablo 10'da Türkiye ekonomisinin 2010-2020 yılları arası dönemi için istihdam başına hizmet üretim miktarına ait hesaplamaların sonuçları bulunmaktadır. 2010 yılında 16.539,54 TL olan istihdam başına hizmet üretimi 2020 yılına kadar her dönem artarak 2020 yılında 31.816,51 TL olarak gerçekleşmiştir. Hesaplamam istihdam başına hizmet üretimi kullanılarak dolaylı istihdam sayılarına ulaşılmaktadır.

Tablo 10. 2010-2020 Yılları Arası İstihdam Başına Hizmet Üretimi

Yıllar	Hizmet Üretimi (TL)	Hizmet Sektörü İstihdamı (Bin Kişi)	İstihdam Başına Hizmet Üretimi (TL)
2010	177.386.666,66	10.725	16.539,54
2011	188.696.666,66	11.332	16.651,66
2012	205.756.666,66	12.016	17.123,55
2013	222.853.333,33	12.528	17.788,42
2014	243.436.666,66	13.326	18.267,79
2015	261.573.333,33	13.800	18.954,58
2016	282.203.333,33	14.366	19.643,83
2017	311.273.333,33	15.097	20.618,22
2018	372.636.666,66	15.745	23.666,98
2019	423.040.000,00	15.697	26.950,37
2020	472.793.333,33	14.860	31.816,51

Kaynak: TÜİK İşgücü İstatistikleri ve TCMB-EVDS sistemi verileri ile yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Not: Çeyrek verileri ile oluşturulmuştur.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Dolaylı İstihdam Katkısı Tablo 11'de sunulmuştur. Dolaylı gelir rakamlarının istihdam başı hizmet üretimine bölünmesi sonucunda dolaylı istihdam katkısı hesaplanmıştır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi dolaylı istihdam katkısı 2011 yılında 4.899 iken 2019 yılına kadar sürekli artış göstererek 13.105 olarak gerçekleşmiştir. Analizin yapıldığı dönemin son yılı olan 2020 yılı hariç istihdam katkısında artış eğilimi olmuştur. Ancak 2020 yılında azalarak 11.922 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 11. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Dolaylı İstihdam Katkısı

Yıllar	İstihdam Katkısı (Kişi)
2011	4.899
2012	6.061
2013	7.249
2014	8.539
2015	9.609
2016	11.122
2017	12.749
2018	12.890
2019	13.105
2020	11.922

b.Uyarılmış statik katkılar

Uyarılmış statik katkı, doğrudan ve dolaylı gelir katkısının toplamının marjinal tüketim eğilimi aracılığıyla hesaplanan çarpan katsayısı ile çarpılarak hesaplanmaktadır. Gelir ve harcama arasındaki eşanlı ilişki nedeniyle uyarılmış gelir katkısı hesaplamasında çarpan katsayısı kullanılmaktadır. Üniversite tarafından gerçekleştirilen harcamalar hane halkları için gelir anlamına gelmektedir. Bu ilişki dolayısıyla çarpan katsayısı, ülkenin yerleşik hane halklarının tüketim harcaması ve gayrisafi yurtiçi hâsıla değerleri ile Keynesyen tüketim fonksiyonu tahmin edilerek hesaplanmaktadır (Kar ve Özgür, 2017: 234). Uyarılmış statik katkıları hesaplamının amaçlandığı bu bölümde regresyon analizi ile çarpan katsayısını hesaplanacaktır.

IV.III. Analiz ve Ampirik Sonuçlar

Uyarılmış statik katkıyı hesaplamak için öncelikle Türkiye ekonomisinin marjinal tüketim eğilimi hesaplanmaktadır. Bu hesaplamayı yapmak amacıyla Türkiye'nin 1998: Q1–2020: Q4 dönemine ait gelir yöntemiyle hesaplanmış GSYİH verileri kullanılmıştır. Bu veriler TCMB'nin Elektronik veri dağıtım sisteminden (EVDS) temin edilmiştir. Çalışmada tüketim bağımlı değişken, GSYİH ise bağımsız değişken olarak ele alınmıştır. Analiz için E-views ekonometrik paket programından yararlanılmıştır.

Analizde zaman serisi verileri kullanılmıştır. Zaman serisi analizlerinde dikkat edilmesi gereken en önemli kısım söz konusu serilerin durağan olup olmadığı noktasıdır. Seriler arasında ekonometrik açıdan anlamlı bir ilişki çıkması için analizi yapılan serilerin durağan seriler olması gerekmektedir. Granger ve Newbold (1974)'un belirttiği gibi durağan olmayan zaman serileri ile uygulanacak sınamalarda bir serinin diğer bir seriye göre regresyonu hesaplanırken, iki seri arasında anlamlı bir ilişki söz konusu olmasa bile muhtemel olarak R² yüksek bulunmaktadır. Böylece sahte regresyon sorunu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla zaman serisi verileri durağan olmadığı takdirde elde edilen regresyon modellerine bağlı yapılan tahminler güvenilir olmamakla birlikte yanıltıcı sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir (Gujarati, 1999: 726). Bu çalışmada serilerin durağanlık sınamaları ADF(Agumented Dicky and Fuller) birim kök testi ve hipotezinin farklı olması nedeni ile Kwiatkowski, Phillips, Schmidt ve Shin tarafından geliştirilen ve literatürde KPSS olarak geçen durağanlık testi ile uygulanmıştır. Test sonuçları Tablo 12'de raporlanmıştır. Seriler arasında uzun dönemli ilişkiyi incelemek için Johansen ve Juselius (1990) tarafından geliştirilen Johansen eşbütünleşme testinden yararlanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin tahmini için VAR yöntemi ile Varyans Ayrıştırma, Etki-Tepki, Granger Nedensellik ve Cusum testlerinin analizleri yapılmıştır. Ayrıca serilerin farkları alınarak regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Beraberinde Keynesyen tüketim fonksiyonu tahmin edilmiştir.

Tablo 12. ADF ve KPSS Test Sonuçları

ADF Test İstatistikleri						
Değişkenler	Sabit			Sabit & Trend		
	Düzye Değerleri	1. Fark Değerleri	2. Fark Değerleri	Düzye Değerleri	1. Fark Değerleri	2. Fark Değerleri
Tüketim	12.94	0.48	-10.15***	7.41	-1.20	-10.26***
GSYİH	2.88	1.88	-5.41***	3.83	-0.92	-5.43***
KPSS Test İstatistikleri						
Değişkenler	Sabit			Sabit & Trend		
	Düzye Değerleri	1. Fark Değerleri	2. Fark Değerleri	Düzye Değerleri	1. Fark Değerleri	2. Fark Değerleri
Tüketim	2.28***	1.13***	0.11	0.54***	0.22***	0.10
GSYİH	2.23***	1.11***	0.16	0.54***	0.22***	0.11

Not: ***, ** ve *; sırası ile %1, %5 ve %10 düzeyinde anlamlılığı temsil etmektedir. MacKinnon (1996)' ya ait ADF istatistikleri ise sabitli model için; %1 düzeyinde -3.50, %5 düzeyinde -2.89 ve %10 düzeyinde -2.58 iken, sabit ve trendli model de bu değerler; %1 düzeyinde -4.06, %5 düzeyinde -3.46 ve %10 düzeyinde -3.15 değerlerine eşittir. Kwiatkowski-Phillips-Schmidt-Shin (1992)' ye ait test istatistikleri ise bu durum sabitli model için; %1,%5 ve%10 düzeyinde sırasıyla 0.73, 0.46 ve 0.34 değerindedir. Sabit ve trendli model için bu değerler yine aynı sıralama ile 0.21, 0.14 ve 0.11 olarak belirtilmiştir.

Tablo 12'deki sonuçlar değerlendirildiğinde, tüketim ve GSYİH değişkenlerine ait düzeyde hem sabit hem de trendli model için ADF test istatistiklerinin tablo değerlerinden küçük olduğu görülmektedir. H_0 birim kök vardır anlamına gelen hipotez reddedilememektedir. Birinci farkları alındığında da aynı durum geçerlidir. Ancak ikinci farkları alındığında test istatistiklerinin tablo değerlerinden büyük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla ADF testine göre söz konusu değişkenlerin ikinci derece de entegre I(2) oldukları belirlenmiştir.

KPSS test sonuçlarında da görüldüğü üzere tüketim ve GSYİH değişkenlerinin hem sabit hem de trendli model için seviyede ve birinci farklarında istatistik sonuçlarının kritik değerlerden büyük olduğu sonucuna varılmıştır. Durağanlığı içeren boş hipotez reddedilmektedir. İkinci farklarında ise bu durum tersi yönde gelişmiştir. Tüketim ve GSYİH değişkenlerinin I(2) oldukları sonucu bir kez daha tespit edilerek ADF birim kök testindeki sonuçları güçlendirilmiştir.

Tablo 13. Johansen Eşbütünleşme Test Sonuçları

H_0 Hipotezi	Sınırsız Eşbütünleşme Rank Testi (İz)			
Eşbütünleşik ilişki sayısı	Özdeğer	İz İstatistiği	Kritik Değer (%5)	Olasılık
0	0.12	13.50	15.49	0.09
1	0.02	2.53	3.84	0.11
İz testi, %5 anlamlılık seviyesinde eşbütünleşme ilişkisinin olmadığını göstermektedir.				
H_0 Hipotezi	Sınırsız Eşbütünleşme Rank Testi (Maksimum Özdeğer)			
Eşbütünleşik ilişki sayısı	Özdeğer	Max-Özdeğer İstatistiği	Kritik Değer (%5)	Olasılık
0	0.12	10.97	14.26	0.15
1	0.02	2.53	3.84	0.11
Maksimum özdeğer testi, %5 anlamlılık seviyesinde eşbütünleşme ilişkisinin olmadığını göstermektedir.				

Tablo 13'te görüldüğü gibi Johansen eşbütünleşme sonucuna göre, iz ve maksimum özdeğer testleri değişkenler arasında eşbütünleşme ilişkisine rastlamamıştır. İkinci farkında durağan olan I(2) değişkenler arasında eşbütünleşme çıkmadığı için farkları alınarak seviyede durağan hale getirilmiştir. Böylece VAR analizi yapılabilmektedir.

Tablo 14. VAR Analizi Test Sonuçları

	Δ^2 Tüketim	Δ^2 GSYİH
R ²	0.94	0.94
Düz R ²	0.93	0.93
F İstatistiği	69.93	71.75
Log Olabilirlik	-1449.37	-1497.24
AIC	35.76	36.93
SC	36.26	37.43
Det. Kal. Kovaryansı		8.60
Log Olabilirlik		-2869.90
AIC		70.82
SC		71.82

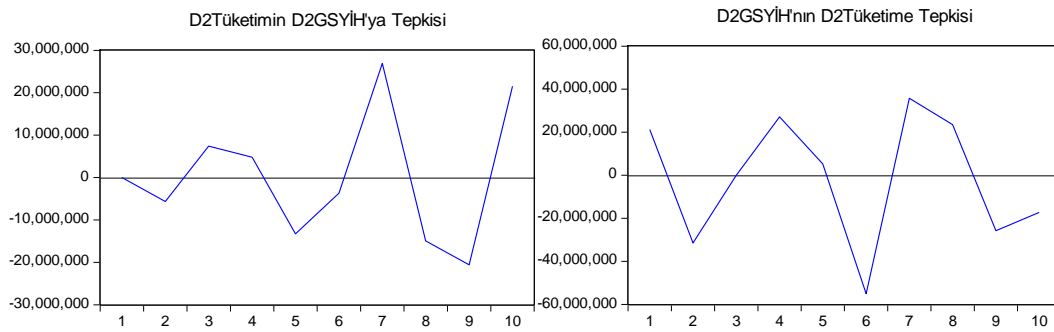
VAR analizinden yola çıkarak Varyans Ayrıştırması, Etki-Tepki, Granger Nedensellik ve Cusum Testleri sırası ile aşağıdaki şekilde raporlanmıştır.

Tablo 15. Δ^2 Tüketim ve Δ^2 GSYİH Varyans Ayrıştırma Test Sonuçları

Δ^2 Tüketim				Δ^2 GSYİH			
Dönem	S.E	Δ^2 Tüketim	Δ^2 GSYİH	Dönem	S.E	Δ^2 Tüketim	Δ^2 GSYİH
1	12896712	100.0000	0.000000	1	23122848	84.60237	15.39763
2	24839581	94.82578	5.144224	2	43913890	74.84717	25.15283
3	26048058	87.19641	12.80359	3	45466180	69.82395	30.17605
4	30159031	87.91304	12.08696	4	54730354	72.72647	27.27353
5	32949750	73.65530	26.34470	5	59487697	62.33445	37.66555
6	41865973	82.90862	17.09138	6	82429313	77.12356	22.87644
7	53621235	64.35611	35.64389	7	1.04E+08	60.31773	39.68227
8	56205249	54.65316	45.34684	8	1.08E+08	60.62307	39.37693
9	60710913	54.65316	45.34684	9	1.21E+08	53.08881	46.91119
10	65065426	49.56659	50.43341	10	1.27E+08	49.75612	50.24388

Tablo 15'teki Varyans Ayrıştırması sonuçları incelendiğinde Δ^2 Tüketim için, ilk dönemde tüketimin tamamının kendisindeki değişimlerle açıklandığı görülmektedir. Sekizinci dönemde ise tüketimdeki değişimlerin yaklaşık %54'ü kendisinden, 45'i de GSYİH'den kaynaklanmıştır. Giderek GSYİH'nın payı artmıştır. 10. dönem sonunda ise tüketimdeki büyümenin etkisi azalarak arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Δ^2 GSYİH Varyans Ayrıştırma sonucuna bakıldığında ise, GSYİH'deki değişimlerin büyük ölçüde tüketimdeki değişimlerle açıklandığı görülmektedir. Sekizinci dönemden sonra söz konusu varyansı açıklamada tüketimin gücü giderek azalmaktadır. Onuncu dönemden sonra tüketimin GSYİH'yı neredeyse aynı derecede açıkladığı sonucuna varılmıştır.

VAR Analizinden hareketle tüketim ve GSYİH arasında meydana gelebilecek beklenmedik şokların birbirlerine zaman içerisinde gösterdikleri tepkiler, Etki-Tepki Analizi ile incelenmiştir ve sonuçlar Grafik 1'de verilmiştir.

Grafik 1. Etki-Tepki Grafiği

Grafik 1' de ortaya çıkan sonuçlara göre, GSYİH'da meydana gelebilecek beklenmedik bir şok tüketimi ikinci döneme kadar negatif etkilerken dördüncü döneme kadar bu etki pozitif bir seyir izlemiştir. Daha sonra söz konusu şokun beşinci, sekizinci ve dokuzuncu dönemlerde tüketimi negatif etkilediği, onuncu dönemin sonunda ise pozitif etkilediği gözlemlenmiştir. Tüketimde meydana gelen bir birimlik şok karşılığında ise GSYİH'nın etkisi ikinci, altıncı ve dokuzuncu dönemlerde negatif olurken, diğer dönemlerde ise pozitif olduğu görülmektedir. Neticede GSYİH'da ortaya çıkan bir şok esnasında tüketimde büyük bir etkinin ortaya çıktığı görülmektedir, tüketimde yaşanan bir birimlik şok karşılığında da GSYİH'nın büyük bir tepkisinden söz edilebilmektedir.

Tablo 16. Granger Nedensellik Test Sonuçları

Hipotezler	F İstatistik	Olasılık Değeri	Sonuç
$H_0: \Delta^2 GSYİH \rightarrow \Delta^2 Tüketim$	3.44	0.00	$\Delta^2 GSYİH \rightarrow \Delta^2 Tüketim$
$H_0: \Delta^2 Tüketim \rightarrow \Delta^2 GSYİH$	2.66	0.01	$\Delta^2 Tüketim \rightarrow \Delta^2 GSYİH$

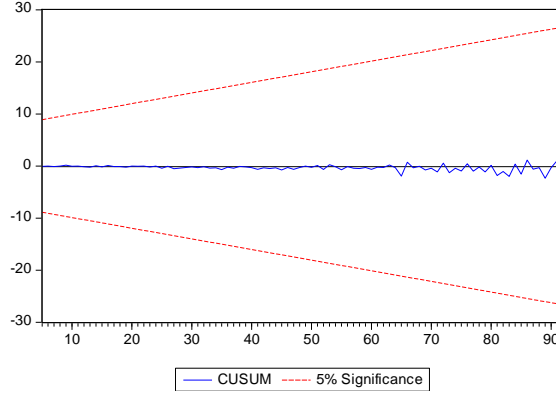
Not: “ \rightarrow ” işareti nedenselliğin olmadığını “ \rightarrow ” işareti ise nedenselliğin olduğunu temsil etmektedir. Değişkenlerin düzey değerlerinde farkları alınarak uygulanmıştır.

Granger Nedensellik testi regresyon denkleminde yer alan bağımsız değişkenin gecikmeli değerlerinin anlamlılığını test etme amacına dayanmaktadır (Grangeri 1969: 424-438). Granger Nedensellik testi için kurulan model, geleceği tahmin etmekten ziyade nedensellik sınamalarının gerçekleştirilmesini amaçladığı için modelde yer alan değişkenlerin önceden durağanlaştırılması gerekmektedir (Granger, 1988: 551-559).

Değişkenler aynı dereceden durağan ise, aralarında eşbütünlük testinin yapılmasına müteakip uzun dönemli bir ilişkiye rastlanılmadığı takdirde serilerin durağan oldukları dereceden nedensellik ilişkisinin araştırılması gerekmektedir (Büyükkayın, Bozkurt ve Cengiz, 2009: 110). Bu bağlamda değişkenler arasındaki kısa dönemli ilişkinin varlığını test etmek ve ilişkinin yönünü belirlemek adına VAR modelinden hareketle Granger Nedensellik testi uygulanmıştır.

Tablo 16'daki test sonuçlarına göre, farkı alınarak durağan hale getirilen tüketimden GSYİH'ya doğru bir nedensellik tespit edilmiştir. Olasılık değeri 0.05'ten küçük olmakla birlikte H_0 tüketim GSYİH'nın nedeni değildir hipotezi reddedilmektedir. Aynı şekilde GSYİH'dan da tüketime doğru bir nedenselliğe rastlanmıştır. Olasılık değeri 0.05'ten küçüktür ve H_0 GSYİH tüketimin nedeni değildir hipotezi reddedilmiştir. Dolayısıyla tüketim ve GSYİH değişkenlerinin aralarında çift yönlü bir nedensel ilişkinin olduğu sonucuna varılmıştır. Etki-Tepki ve Varyans Ayrıştırma test sonuçları da benzer şekilde çıkmıştır. Nitekim tüketimden GSYİH'ya ve GSYİH'dan da tüketime bir nedenselliğin olduğu sonucunu desteklenir niteliktedir.

VAR analizinden hareketle son olarak modelin istikrarlılığı açısından CUSUM testi uygulanmıştır. CUSUM testinde katsayıların kararlı çıkması ve yapısal istikrarın reddedilememesi için, gözlem sayısının en küçükten başlayıp devamlı artması ile elde edilen toplam rakam grafiğinin %5'lik anlamlılık düzeyinde çizilen güvenli bant aralığı arasında kalması gerekmektedir (Akçağlayan ve Kayıran, 2010: 140-141). Söz konusu testin sonuçları Grafik 2'de verilmiştir.

Grafik 2. CUSUM Grafiği

CUSUM testini gösteren grafik, %5 anlamlılık düzeyinde çizilen güvenli bant aralığında kaldığı görülmektedir. Bu bağlamda tahmin edilen katsayıların kararlı olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca yapısal istikrar reddedilemediğinden dolayı anlamlılık söz konusudur ve modelde tanımlama hatası bulunmamaktadır.

Serilerin farkları alınarak gerçekleştirilen regresyon analizi sonuçları aşağıda verilmiştir ve Keynesyen tüketim fonksiyonu tahmin edilmiştir.

Tablo 17. Regresyon Analizi Sonuçları

Değişkenler	Katsayılar	Standart Hata	t İstatistik	P Değeri
C	-307752.8	974248.1	-0.315888	0.7528
Δ^2 GSYİH	0.540369	0.011474	47.09470	0.0000***
Model Tahmin Sonucu Δ^2 Tüketim = $-307752.8 + 0.540369\Delta^2$ GSYİH				
R ²	0.961837	Akaike Bilgi Ölçütü	34.93830	
Düzeltilmiş R ²	0.961404	Schwarz Bilgi Ölçütü	34.99385	
DW	2.590950	Hannan-Quinn Bilgi Ölçütü	34.96070	
Regresyonun Standart Hatası	9241606.	F-İstatistik	2217.911	
Hata Kareleri Toplamı	7.52E+15	P Değeri(F-İstatistik)	0.000000***	

Not: *** işareti %1 anlamlılık düzeyinde katsayının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ifade etmektedir. Çalışmada ekonometrik sorunların analizini yapabilmek adına uygulanan Otokorelasyon ve Değişen Varyans testleri neticesinde herhangi bir problem ile karşılaşılmamıştır.

Tablo 17'deki regresyon F istatistiği değeri modelin %1 anlamlılık düzeyinde anlamlı olduğunu göstermektedir. R2 değeri ise bağımlı değişken olarak ele alınan tüketimdeki değişimlerin yaklaşık olarak %96'sının kurulan model ile açıklanabileceğini ifade etmektedir. Analiz sonucunda GSYİH'nın olasılık değeri 0.05 değerinden küçük çıkmakla birlikte söz konusu değişkenin istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır ve tüketimi pozitif yönde etkilediği görülmüştür. Otonom tüketimi ifade eden C sabiti ise istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur. Regresyon analizi sonucunda elde edilen marjinal tüketim eğilimi çarpan katsayısının türetilmesi için kullanılacaktır.

IV.IV. Uyarılmış Statik Katkı

Regresyon analizi sonucunda tahmin edilen model ile marjinal tüketim eğilimi (MPC) 0.54 olarak hesaplanmıştır.

$$\text{Çarpan} = \frac{1}{(1-MPC)} = \text{Çarpan} = \frac{1}{(1-0.54)} = \text{Çarpan} = 2.173 \quad (4.2)$$

Uygulanan analizlerin sonuçlarına göre çarpan katsayısı değeri 2.173 olarak hesaplanmıştır. Bu bağlamda, üniversiteler tarafından doğrudan veya dolaylı olarak ekonomik sisteme eklenen 1 TL sonucunda, toplam gelirden 2.173 TL kadar artış yaşanacaktır. Üniversitelerin uyarılmış ekonomik katkıları hesaplamak amacıyla yapılan çalışmalar sonucunda da Türkiye ekonomisi temel alınarak söz konusu tarih aralıklarında marjinal tüketim eğilimi hesaplanmıştır. Beraberinde çarpan katsayısı bulunarak uyarılmış katkı miktarı belirlenmiştir.

Tablo 18. 2020 Yılı Uyarılmış Gelir Katkısı

Dolaysız Gelir Katkısı (TL)	Dolaylı Gelir Katkısı (TL)	Toplam Gelir Katkısı (TL)	Çarpan Katsayısı	Uyarılmış Gelir Katkısı (TL)
104.310.653	379.322.851	483.633.504	2.17	1.049.484.704

2020 yılı için Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin uyarılmış gelir katkısı Tablo 29.'da sunulmuştur. Toplam gelir katkısı, dolaysız gelir katkısı ve dolaylı gelir katkısının toplamından oluşmaktadır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin 2020 yılında toplam gelir katkısı 483.633.054 TL olarak gerçekleşmiştir. Uyarılmış gelir katkısı ise toplam gelir katkısının çarpan katsayısı ile çarpımıyla elde edilmektedir. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2020 uyarılmış gelir katkısı yapılan analizler ve hesaplamalar sonucunda 1.049.484.704 TL olarak tespit edilmiştir. Toplam ekonomik katkının etkisi ele alındığında üniversitenin Niğde şehir ekonomisine katkısı büyük önem arz etmektedir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Üniversiteler; araştıran, sorgulayan, evrensel düşünme yetisine sahip, etik ve kültürel değerleri olan bireyler yetiştirmeyi amaç edinen kurumlardır. Bu özelliklerinin yanında üniversiteler bilim, teknoloji ve sanatın gelişip ilerlemesini sağlayıp, ülke ve bölge kalkınmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda faaliyet gösteren üniversiteler bireysel, toplumsal ve ekonomik katkılar sağlamaktadır.

Bu çalışmada, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ili ekonomisine 2010-2020 yılları arasındaki statik katkıları incelenmiştir. Çalışma kapsamında uygulanan anketler ve yapılan analizler sonucunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin dolaysız gelir katkısının 104.310.653 TL, dolaylı gelir katkısının ise 379.322.851 TL olduğu hesaplanmıştır. Toplam gelir katkısı, dolaysız gelir katkısı ve dolaylı gelir katkısı toplamı olarak 483.633.504 TL gerçekleşmiştir. Keynesyen çarpan katsayısına dayalı uyarılmış gelir ve istihdam katkısının değeri 1.049.484.704 TL düzeyine ulaşmıştır. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin 2020 yılında şehir ekonomisine katkısı 1 milyar TL'nin üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Analizlerin yapıldığı yılların istihdam miktarının işgücü başına karşılık gelen üretim miktarına karşılık gelen dolaylı istihdam katkısı üniversitelerin ekonomiye etkisini göstermektedir. Niğde ili ekonomisi için 2010-2020 dönemi arasında üniversitenin dolaylı istihdam katkısı artış eğilimi göstermiştir. 2011 yılında 4.899 kişi olan dolaylı istihdam katkısı 2020 yılında 13.105 kişiye kadar ulaşmıştır.

Çalışmada yapılan analizler sonucunda ulaşılan sonuçlar Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nin Niğde ili ekonomisine katkısının önemini göstermektedir. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi kurulduğu günden itibaren şehir ekonomisini farklı kanallar aracılığıyla olumlu olarak etkilemektedir. Üniversitelerin artan öğrenci sayısı ve ekonomik katkısıyla şehir ekonomisinin yanı sıra bölgesel ekonomiye önemli katkıları bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında uygulanan çalışmada üniversitelerin sadece statik katkıları değerlendirilmiştir. Ancak üniversitelerin dinamik katkıları da bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında hesaplanmayan dinamik katkıların hesaplanması,

üniversitelerin buldukları ile sağladıkları toplam katkının net bir şekilde tespit edilmesi açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akçağlayan, A. & Kayıran, M. (2010). "Türkiye'de Kamu Harcamaları ve Gelirleri: Nedensellik İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5(2).
- Akçakanat, T., Çarıkcı, İ., Dulupçu, M. A., (2010). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2010(22), 165-178.
- Armstrong, H. W., (1993). The Local Income and Employment Impact of Lancaster University, *Urban Studies*, 30(10), 1653-1668.
- Atılğan Yaşa, A. ve Bakırtaş, D. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Harcama Analizi: Manisa-Salihli Örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3) , 2237-2261
- Atik, H. (1999), Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine Bir Uygulama, *Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, (15), 99-109.
- Besballı, S.G. ve Öztürk, Z. (2017). Artvin Çoruh Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Artvin Ekonomisine Katkısı, *Karadeniz Araştırmaları Merkezi*, 14(56), 135-157.
- Bleaney, M. F. , Binks, M. R., Greenaway, D., Reed, G. V., and Whynes, D. K., (1992) .What Does a University Add to Its Local Economy?, *Applied Economics*, 24(3), 305-311.
- Borland, J., Borland, J., Dawkins, P., Johnson, D., Williams, R.,(2000). Returns to Investment in Higher Education. *University of Melbourne*.
- Büyükakın, F., Bozkurt, H. & Cengiz, V. (2009). "Türkiye'de Parasal Aktarımın Faiz Kanalının Granger Nedensellik ve Toda-Yamamoto Yöntemleri İle Analizi". *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı: 33, ss. 101-118.
- Ceyhan, M. S. ve Güney, G.(2011). Bartın Üniversitesi'nin Bartın İli'nin Ekonomik Gelişimine 20 Yıllık Projeksiyonda Katkılarının Değerlendirilmesi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 183-207.
- Dickey, D. A. & Fuller, W. A. (1979). "Distribution of the Estimators for Autoregressive Time Series With a Unit Root". *Journal of the American Statistical Association*, 74(366), pp, 427-431.
- Dickey, D. A. & Fuller, W. A. (1981). "Likelihood Ratio Statistics for Autoregressive Time Series with a Unit Root". *Econometrica*, 49(4), 1057-1072.
- Dura, C. (1994), "Üniversite-Sanayi İşbirliği Üzerine Bir Deneme, Ankara Üniversitesi", *A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 49, Sayı: 3 (4), 101-117.
- Erilli, N. A. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Ekonomisine Katkıları: Cumhuriyet Üniversitesi Örneği, *Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi*, 2 (1), 79-96.
- Erkekoğlu, H. (2000). Bölge Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (16), 211-229.
- Granger, C. W. J. (1969). "Investigating Causal Relations by Econometric Models and Cross-Spectral Methods". *Econometrica*, (37), 424-438.
- Granger, C. W. J. & Newbold, P. (1974). "Spurious Regressions in Economics". *Journal of Econometrics*, 2(2), 111-120.
- Granger, C. W. J. (1988). "Causality, Cointegration and Control". *Journal of Economic Dynamics and Control*, (12), 551-559.
- Gujarati, D. N. (1999). "Temel Ekonometri". (Çev. Şenesen, Ü. Ve Şenesen, G. G), İstanbul, *Literatür Yayınları*.
- Görkemli, H. N.(2009). Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 169-186.
- Gümüş, N. ve Ekiz N. (2017). Üniversite öğrencilerinin tüketim harcamalarının şehir ekonomisine katkısının belirlenmesi: Kastamonu ilinde bir araştırma. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(3), 99-116.

- Huggins, R., Cooke, P. (1997). The Economic Impact of Cardiff University: Innovation, Learning and Job Generation, *GeoJournal*, 41(4), 325-337.
- Johansen, S.(1988). "Statistical Analysis of Cointegrated Vectors". *Journal of Economic Dynamics and Control*, 12, 231-254.
- Johansen, S. (1991). "Estimation and Hypothesis Testing of Cointegrated Vectors in Gaussian Vector Autoregressive Models". *Econometrica*, 59, 1551-1580.
- Johansen, S. (1994). "The Role of the Constant and Linear Terms in Cointegration Analysis of Nonstationary Variables". *Econometric Reviews*, 13, 205-229.
- Johansen, S. & Juselius, K. (1990). "Maximum Likelihood Estimation and Inference on Cointegration: With Applications to the Demand for Money". *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 52, 169-210.
- Kalkan, H., Dilek, S., Keskingöz, H. (2019). Kastamonu Üniversitesi'nin Şehir Ekonomisine Katkısı, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(4), 1707-1725
- Kar, M. ve Özgür, Ö. (2017). Devlet Üniversitelerinin Ankara Ekonomisine Statik Katkıları, M. A. Sarıkaya(ed.) Şehir Ekonomisi, içinde (213-242), Ankara: *Ankara Büyükşehir Belediyesi Yayınları*.
- Koç, N. (2019). Üniversite Öğrenci Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı: Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Analiz, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 54(1), 344-365.
- Korkmaz, Ö. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının İl Ekonomisine Katkısı: Bayburt Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Analiz, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(2), 233-250.
- Kwiatkowski, D., Phillips, P. C., Schmidt, P. & Shin, Y. (1992). "Testing the Null Hypothesis of Stationarity Against the Alternative of a Unit Root". *Journal of Econometrics*, (54), 159-178.
- Lewis, J. A., (1988). "Assessing the Effect of the Polytechnic, Wolverhampton On The Local Community", *Urban Studies*, 25(1), 53-61.
- Martin, F., (1998). "The Economic Impact of Canadian University R&D", *The Economic Policy*, 27 (7), 677-687.
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İdare Faaliyet Raporları, Erişim tarihi:10.02.2020 <https://www.ohu.edu.tr/kamuoyubilgilendirme/sayfa/faaliyet-raporlari>
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Mali Durum ve Beklentiler Raporları, Erişim tarihi:13.02.2020 <https://www.ohu.edu.tr/haber/sgdb/sayfa/kurumsal-mali-durum-ve-beklentiler-raporlari>
- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Performans Programları, Erişim tarihi:06.03.2020 <https://www.ohu.edu.tr/haber/sgdb/sayfa/performans-programlari>
- Özyakışır, D. ve Şayan, S. (2016). Üniversite Öğrenci Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı: Kafkas Üniversitesi Üzerine Bir Saha Çalışması, *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ek (1) 197-219.
- Samırkaş, M. C. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Yerel Ekonomiye Katkısı: Erdemli Örneği, *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 212-220.
- Selçuk, G. N. (2012). Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(3), 317-330
- Steinacker, A. (2005). The Economic Effect of Urban Colleges on their Surrounding Communities, *Urban Studies*, Vol.42, No.7, 1161-1175.
- Şen, A. (2011). Local Income and Employment Impact of Universities: The Case of Izmir University of Economics. *Journal of Applied Economics and Business Research*, 1(1), 25-42.
- Tuğcu, C. T. (2004). Üniversitelerin Yerel Ekonomik Faaliyet Hacmine Katkıları: Nevşehir Örneği, 2. *Kayseri Ekonomisi Sempozyumu*, Kayseri.
- Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Elektronik Veri Dağıtım Sistemi, Erişim tarihi:16.04.2020. Erişim adresi: <https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?/evds/serieMarket#collapse95>
- Yayar, R. ve Demir, D. (2013). Gaziosmanpaşa Üniversitesinin Tokat İli Ekonomisine Etkisi, *Akademik Araştırmaları ve Çalışmaları Dergisi (AKAD)*, 5(8), 106-122.
- Yolcu, H., Aktaş, Y. ve Güney, O. (2012). The Economic Contributions of the University of Kastamonu to Kastamonu Province, *European Journal of Social Sciences*, 33(4), 573- 587.
- Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi Yüksek Öğretim İstatistikleri (<https://istatistik.yok.gov.tr/>)

Etik Beyanı : Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde ÖHÜİBF Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarlarına aittir.

İlgili çalışmada 02/03/2020 tarih ve 86837521-050.99-E.12785 sayılı Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi kurumu etik kurulundan gerekli izinler alınmıştır.

Yazar Katkıları : Bu çalışmada Fatih YÜCEL, Okyay UÇAN, Özlem ÖZTÜRK ÇETENAK ve Hilal BUDAK giriş ve sonuç bölümlerinde ve özgün değer belirlenmesi aşamalarında katkı sağlamıştır. Literatür araştırması bölümünde ve veri toplama aşamalarında Hilal BUDAK, Kubra GÖGER, Hilal KARAHASANOĞLU ve Esra KOÇAK katkı sağlamıştır. Okyay UÇAN, Hilal BUDAK ve Kubra GÖGER, çalışmada analiz aşamasında katkı sağlamıştır. 1. yazarın katkı oranı: %16, 2. yazarın katkı oranı: %14, 3. yazarın katkı oranı: %14, 4. yazarın katkı oranı: %14, 5. yazarın katkı oranı: %14, 6. yazarın katkı oranı: %14, 7. yazarın katkı oranı: %14 olarak gerçekleşmiştir.

Çıkar Beyanı : Yazarlar arasında çıkar çatışması yoktur.

Teşekkür : Bu çalışma SBT 2020/2- BAGEP no'lu proje kapsamında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

Ethics Statement : In the related study, necessary permissions were obtained from the ethics committee of Niğde Ömer Halisdemir University, dated 02/03/2020 and numbered 86837521-050.99-E.12785.

Author Contributions : In this study, Fatih YÜCEL, Okyay UÇAN, Özlem ÖZTÜRK ÇETENAK and Hilal BUDAK contributed in the introduction and conclusion sections and the determination of the original value. Hilal BUDAK, Kubra GÖGER, Hilal KARAHASANOĞLU and Esra KOÇAK contributed in the literature research section and data collection stages. Okyay UÇAN, Hilal BUDAK and Kubra GÖGER contributed in the analysis phase of the study. Contribution rate of the 1st author: 16%, 2nd author's contribution rate: 14%, 3rd author's contribution rate: 14%, 4th author's contribution rate: 14%, 5th author's contribution rate: 14%, 6th author's contribution rate: 14%, 7th author's contribution rate : 14%

Conflict of Interest : The authors have no competing interests in the study.

Acknowledgement : This work was supported by the Niğde Ömer Halisdemir University Scientific Research Projects Coordination Unit within the scope of the project numbered SBT 2020/2- BAGEP.
